



Propojování LITERATURA/SLOH/GRAMATIKA

Projekt Bratři Lví srdce

Cíl – efektivní zvyšování čtenářské, mediální a sociální gramotnosti, cvičení porozumění informacím z textu a AV sdělení, hledání souvislostí, předloha/adaptace, mezipředmětové vztahy, etická výchova

Východiska - kniha (český překlad, případně originál a překlad do MJ žáka), filmová adaptace (Bratři Lví srdce, Švédsko 1977)

Cílová skupina - dle pokročilosti žáků 12-16 let (ZŠ, SŠ, víceleté G), projekt lze realizovat jako kombinaci společné práce třídy, skupinové práce, individuální práce; lze jej použít jako celek i jednotlivé části

Úkoly: *(pořadí je volitelné, projekt lze upravit pro práci s celou knihou i pro práci s výňatky z knihy)*

- 1. Na samostatný list nakreslí/navrhne vlastní titulní stranu knihy nebo filmový plakát, který by upoutal pozornost tvých vrstevníků (lze použít počítačovou techniku).**
- 2. Připrav základní údaje formuláře čtenářského deníku (příloha 1).**
- 3. Zakreslí místo rodiště autorky knihy, popíše co nejpřesněji jeho polohu, zapiš názvy jednotlivých světadílů na mapě.**



Místo _____

Země _____

4. Úkol do zeměpisu/matematiky:

Spočítej, jak daleko je rodiště autorky knihy od naší školy. Uveď vzdálenost - počet kilometrů a dobu jízdy autem:

Jméno a příjmení autorky:

Rodiště:

Země:



FINANCOVÁNO EVROPSKOU UNIÍ
AZYLOVÝ, MIGRAČNÍ A INTEGRAČNÍ FOND



Načrtni mapku cesty, podle které by se mohl orientovat řidič:



5. Najdi a napiš (vlastními slovy, ne pouhé kopírování!) základní informace o životě a díle autorky knihy:

Jméno:

Život (základní údaje):

Další díla (knihy), napiš alespoň 5 a zakroužkuj, která znáš:

Použitý zdroj:



Originální název knihy:

Jazyk:

6. Úkol do angličtiny:

Najdi a zapiš přesně název anglického překladu knihy:

Podobá se anglický název originálnímu? Proč/jak?



7. Práce s textem – porozumění textu

a) Pozorně přečti text (není nutné porozumět všem slovům, snaž se pochopit celkový význam a důležité informace).

Výňatek/úryvek textu:

Včera ve večerních hodinách vypukl ve čtvrti Jiskřany divoký požár, kterému padl za oběť jeden lidský život. Dřevěný dům vyhořel do základů. V okamžiku požáru ležel v bytě ve třetím patře upoután na lůžko 10letý nemocný chlapec Karel L. Jeho bratr, 13letý Jonatán L., se právě vracel domů, a než mu v tom bylo možno zabránit, vrhl se do hořící budovy ve snaze malého chlapce zachránit. Vzápětí vzplálo celé schodiště a chlapcům zůstala jediná možnost: pokusit se o záchranu skokem z okna. Dav lidí, který se shromáždil před domem, s hrůzou a bezmocně přihlížel tomu, jak 13letý posadil mladšího bratra na záda a seskočil z okna. Pádem se těžce zranil. Na následky zranění na místě zemřel. Mladší bratr, kryt jeho tělem, vyvázl bez úhony. Matka obou sourozenců je švadlena a v době požáru byla u zákaznice. Po návratu utrpěla těžký šok. Příčina požáru se vyšetřuje.

b) Doplně následující text tak, aby odpovídal tomu, co jsi se dozvěděl/a z úryvků/knihy (číselné údaje zapiš slovem i číslem podle vzoru – dvou/2):

Kniha vypráví o dvou/2 bratrech, starší bratr se jmenuje
Je mu let, mladší se jmenuje
Je mu let. Jejich dům při velkém požáru
Jediný, kdo byl v době požáru doma, byl, protože byl
Zachránil ho, který se vracel domů. Při zachraňování
Tato událost byla pro všechny velice smutná. V novinách se objevily dvě zprávy o, jeden od novináře a druhý od jeho
Ta mu dala přezdívku
podle anglického
Netrvalo to však dlouho a zemřel i
A to je teprve začátek příběhu, protože oba bratři se společně setkali v zemi jménem a zažili velká dobrodružství.



c) Doplň přesnou adresu místa setkání v Nangijale:



8. Práce s textem – sloh – zpráva. Pozorně si přečti oba texty a odpověz na otázky:

Text č. 1

Včera ve večerních hodinách vypukl ve čtvrti Jiskřany divoký požár, kterému padl za oběť jeden lidský život. Dřevěný dům vyhořel do základů. V okamžiku požáru ležel v bytě ve třetím patře upoután na lůžko 10letý nemocný chlapec Karel L. Jeho bratr, 13letý Jonatán L., se právě vracel domů, a než mu v tom bylo možno zabránit, vrhl se do hořící budovy ve snaze malého chlapce zachránit. Vzápětí vzplálo celé schodiště a chlapcům zůstala jediná možnost: pokusit se o záchranu skokem z okna. Dav lidí, který se shromáždil před domem, s hrůzou a bezmocně přihlížel tomu, jak 13letý posadil mladšího bratra na záda a seskočil z okna. Pádem se těžce zranil. Na následky zranění na místě zemřel. Mladší bratr, kryt jeho tělem, vyvázl bez úhony. Matka obou sourozenců je švadlena a v době požáru byla u zákaznice. Po návratu utrpěla těžký šok. Příčina požáru se vyšetřuje.

- Má text autora? ANO/NE**
- Znal autor textu osobně Jonatána? ANO/NE**
- Zvol pro každou otázku jinou barvu a vyznač odpovědi v textu:**

CO SE STALO?

KDY SE TO STALO

KDE SE TO STALO

KOMU SE TO STALO

Text č. 2

Drahý Jonatáne Lve, neměl by ses vlastně jmenovat Jonatán Lví srdce? Pamatuješ, jak jsme se učili v dějepise o hrdinném anglickém králi, který se jmenoval Richard Lví srdce? Pamatuješ, jak jsi tenkrát řekl: Panečku, já bych asi nikdy nedokázal být tak statečný, jak se píše v učebnici. Drahý Jonatáne, i když se o tobě v dějepisu psát nebude, v rozhodující chvíli jsi byl stejně odvážný s stejně velký hrdina. Tvoje učitelka na tebe nikdy nezapomene. Spolužáci na tebe budou dlouho vzpomínat. Ve třídě nám bude chybět náš veselý, milý Jonatán. Ale koho bohové milují, umírá mladý. Jonatáne Lví srdce, odpočívej v pokoji.

Greta Anderssonová

- Má text autora? ANO/NE**
- Znal autor textu osobně Jonatána? ANO/NE**
- Vyznač odpovědi v textu stejnými barvami jako u textu č. 1.**

CO SE STALO?

KDY SE TO STALO

KDE SE TO STALO

KOMU SE TO STALO



d) **Najdeme v tomto textu vyjádření pocitů a citů autora a jeho osobního vztahu k Jonatánovi? ANO/NE** **Pokud ano, v textu je podtrhni další barvou.**

e) **Doplň následující text:**

NOVINOVÁ ZPRÁVA (text č.) vyjadřuje odpověď na 4 základní otázky:

.....,

.....,

.....,

.....,

Je napsána v **přítomném/minulém** čase. Snaží se být **objektivní/subjektivní**. V novinové zprávě **najdeme/nenajdeme** pocity, city, vztah autora k osobě nebo události, o které píše.

PŘÍSPĚVEK DO NOVIN (text č) **píše/nepíše** novinář (zaměstnanec novin), obvykle osobu, o které píše, dobře **zná/nezná**. **Vyjadřuje/nevyjadřuje** v textu své pocity z události, svůj vztah k osobě, o které píše. Text je **objektivní/subjektivní**.

Odpovídá/neodpovídá na základní otázky jako novinová zpráva.



f) Sestav vlastní zprávu o události:

Název/titulek:

Text:



9. Práce s textem – mluvnická část – tvarosloví

a) Podtrhni všechny části (slova, věty), které popisují Nangijalu:

Chvíli jsme leželi, nechali se sluníčkem zahřívát a dívali jsme se na ryby, které plavaly pod mostem. Ale pak chtěl jít Jonatán domů a já vlastně taky, protože jsem byl moc zvědavý na Rytířský dvůr, kde budu teď bydlet.

Jonatán stoupal pěšinkou přede mnou. Vykračoval jsem si za ním svými čerstvě uzdravenými nohama a byl jsem tak rád, že samy chodí, že jsem od nich nemohl odtrhnout oči. Když jsme vylezli kousek do kopečka, otočil jsem se. Všude, kam jsem dohlédl, se bělaly třešňové květy. Celé údolí bylo bílé a zelené — samé třešňové květy a tráva. A uprostřed všeho tekla řeka a stříbrně se leskla. Jak to, že jsem si takové krásy nevšiml dřív? Asi proto, že cestou dolů jsem myslel jen na Jonatána, ale teď jsem se zastavil a beze slova jsem se rozhlížel po údolí. Řekl jsem Jonatánovi:

„Tohle je asi nejkrásnější údolí na světě, vid’?“

„Ano, jenomže ne na světě,“ řekl Jonatán a já jsem si uvědomil, že jsme v Nangijale.

Dokola se tyčily vysoké hory. Byly nádherné. A zpoza skalních výstupků vytékaly do údolí potoky a vodopády a všechno jenom zpívalo, protože bylo jaro.

Taky vzduch byl něčím zvláštní. Člověk měl úplně chuť ho pít, protože byl čistý a voňavý. I já.

„Ve městě by potřebovali pár litrů takového vzduchu,“ řekl jsem, protože jsem si vzpomněl, jak jsem toužil po vzduchu na pohovce v kuchyni a jak mi připadalo, že ho není pořád dost.

Ale tady ho dost bylo, a tak jsem ho vdechoval, jak jsem mohl. Jako bych se nemohl nasytit. Jonatán se smál a řekl mi: „Trošku bys mohl nechat i mně.“

Pěšinka, po které jsme šli, byla bílá od spadáných třešňových květů a na nás taky padaly jemné bílé lístečky a usazovaly se nám ve vlasech a všude. Strašně se mi líbí zelené pěšinky posypané třešňovými kvítky.



b) Zamysli se nad tím, které slovní druhy nejvíce vystihují vlastnosti

Nangijaly:

c) Doplň do tabulky příklady z textu:



	Slovní druh	Co vyjadřuje	Příklady z textu
1.	PODSTATNÁ JMÉNA	Názvy osob, zvířat, věcí, vlastností a dějů.	
2.	PŘÍDAVNÁ JMÉNA	Označují vlastnosti podstatných jmen. Ptáme se na ně otázkami JAKÝ? KTERÝ? ČÍ?	
3.	ZÁJMENA	Zastupují názvy osob, zvířat a věcí nebo na ně ukazují.	
4.	ČÍSLOVKY	Vyjadřují počet nebo pořadí.	
5.	SLOVESA	Označují, co osoby, zvířata a věci dělají nebo co se s nimi děje. Vyjadřují děj.	
6.	PŘÍSLOVCE	Odpovídáme jimi na otázky KAM? KDE? KDY? JAK? Určují bližší okolnosti děje.	
7.	PŘEDLOŽKY	Leží před slovem. Spojují se obvykle s podstatnými jmény.	
8.	SPOJKY	Spojují slova nebo věty.	
9.	ČÁSTICE	Uvozují samostatné věty. Jsou to slova, kterými ve větě na něco upozorňujeme.	
10.	CITOSLOVCE	Vyjadřují zvuky a hlasy, pohyby, nálady a pocity.	



10. Práce s textem – mluvnická část – skladba

Dům byl bílý, ani ne moc veliký, měl zelené okenice a zelené dveře a stál uprostřed nejzelenějšího trávníku, jaký jsem kdy viděl, a na něm rostly petrklíče a sedmikrásky. Kvetly tam i šeříky a třešně a všechno bylo obehnané šedivou kamennou zídkou, na které vyrážely růžové kvítky. Dala se lehce přeskočit a přitom, když jsme se octli uvnitř, jako by nás chránila proti všemu zvenku, a měli jsme pocit, že tady jsme doma a úplně sami.

Vlastně tu nebylo jenom jedno stavení, ale dvě. To druhé vypadalo spíš jako stáj nebo něco podobného. Obě svírala spolu pravý úhel a v místě, kde se stýkala, stála stará lavička, která vypadala jako z doby kamenné. Byl to moc příjemný kout s lavičkou, kam jsme skoro dostali chuť se posadit, mlčet nebo si povídat, dívat se na ptáčky nebo popíjet limonádu a tak.

„Tady se mi líbí,“ řekl jsem Jonatánovi. „Uvnitř je to taky tak pěkné?“

„Tak se pojd' podívat,“ řekl. Už stál ve dveřích a chtěl vejít dovnitř, ale právě v tu chvíli jsem uslyšel zařehat opravdického koně. Jonatán řekl:

„Půjdeme nejdřív do stáje.“

Vešel do toho druhého stavení a jistě uhodnete, že jsem běžel za ním!

Opravdu to byla stáj, přesně jak jsem si myslel, a stáli tam dva koně, dva krásní hnědáci, kteří, když jsme vešli, po nás otočili hlavy a zařehali.

„To jsou Hrom a Pírko,“ řekl Jonatán, „hádej, který z nich je tvůj?“

„To myslíš vážně?“ zeptal jsem se. „Přece mi nechceš namluvit, že jeden je můj.“

Ale Jonatán odpověděl, že v Nangijale se bez koně člověk neobejde.

„Bez koní se nikam nedostaneme,“ řekl. „A často budeme muset jet hodně daleko.“

Ani nevíte, jak rád jsem slyšel, že tu budeme potřebovat koně. Mám je totiž hrozně rád, protože mají srst heboučkou, nejheboučtější na celém světě.

A ve stáji stáli dva zvlášť krásní koně.



a) Vypiš z textu 3 základní skladební dvojice (Po = Př):

b) Vypiš z textu 3 přívlastky (společně se slovem, které rozvíjejí, Pk označ):

c) Vypiš z textu 3 předměty (společně se slovem, které rozvíjejí, Pt označ i pádem):

d) Vypiš z textu 3 příslovečná určení (společně se slovem, které rozvíjejí, Pu označ i druhem):



e) Proveď grafický rozbor vět (tak, jak jsi zvyklý/á, „kroužky“, podtržení, značky):

Moře se divoce vzdouvalo.

Otřesy způsobily nevolnost.



11. Sloh - deník

Vymysli a zapiš vlastní deníkové zápisy:

Můj první den v Nangijale

Den, kdy jsem našel přítele/přátele/blízkého člověka, který odešel do Nangijaly přede mnou

Jakýkoliv další den



13. Na obálku napiš správně adresáta i odesílatele, nakresli známku:





14. Práce s filmovou adaptací (k průběžným poznámkám využij přílohu 2)

Uveď hlavní odlišnosti mezi knihou a filmem:

Co se ti ve filmu líbilo:

Co se ti ve filmu nelíbilo:

Použitá literatura:

LINDGREN, Astrid. *Bratři Lví srdce*. 4., upr. vyd. Praha: Albatros, 2013. 151 s.
ISBN 978-80-00-03157-6.



Příloha 1

Formulář čtenářského deníku

Název:

Autor/ka:

Vydání:

Doporučeno kým:

Kompozice (počet a názvy částí apod.):

Rozbor/obsah/postavy ad.:

O autorovi/autorce:

Zajímavosti/postřehy/otázky:

Ukázka/citát:

Hodnocení (vybarvi)/komentář:



Pro podrobnější poznámky využij zadní stranu.

Projekt Program na podporu pedagogických pracovníků při práci s žáky cizinci VIII (reg. č. AMIF/7/03) je financován v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu a rozpočtu Ministerstva vnitra České republiky.



Příloha 2

Pracovní list k projektu Bratři Lví srdce Jméno, třída _____

Zapisuj postupně odlišnosti mezi knihou a filmovou adaptací, kterých si všimneš:

KNIHA

X

FILM

Př.: *Jonatán říká Karlovi Suchárku.*

Jonatán říká Karlovi Drobku.